

1 Programma

De Netwerkbijeenkomst op 24 oktober 2008 vond plaats in Pakhuis De Zwijger te Amsterdam. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Opening door voorzitter Jan Rijpstra
- Toelichting door Frank van Eekeren op het plan 'Sportcoalities aan de slag' van NOC*NSF
- Toelichting door André Vaughan op het ambassade-traject van het ministerie van BuZa
- Stand van zaken Programma Sport en Ontwikkeling van NCDO door Tessa Kocken
- Presentatie 'Management of Sports Development' door Vassil Girginov, Brunel Universiteit Londen
- Workshop 'WK 2010 – Zuid Afrika' door Helga van Kampen
- Workshop Monitoring & Evaluation, Nathalie Courouble en Alina Pana, Nike

2 Opening door Jan Rijpstra

Jan Rijpstra geeft een korte terugblik. In de beleidsnotitie 'Een kans voor open doel, de kracht van Sport voor Ontwikkelingssamenwerking' wordt sport ingezet als katalysator voor maatschappelijke ontwikkeling. Belangrijke onderwerpen zijn emancipatie, gezondheid, onderwijs en vredesopbouw. Doelgroepen zijn jongeren, meisjes & vrouwen en gehandicapten. Het nieuwe beleidskader voor sport en ontwikkelingssamenwerking telt een drietal onderdelen die grofweg als volgt kunnen worden omschreven:

- Inzet op sport en os van lokale organisaties (via Ambassades).
- Inzet op sport en os van Nederlandse organisaties (via NOC*NSF).
- Inzet op versterking van het draagvlak voor Sport en Ontwikkelingssamenwerking in Nederland en verhoging van de kwaliteit van het thema (via NCDO).

Belangrijk is om de komende tijd bewijs te blijven verzamelen voor de effectiviteit van sport in ontwikkelingssamenwerking. Tien landen zijn geselecteerd om een programmatische aanpak mogelijk te maken. Rijpstra ligt toe op welke wijze de beleidsnotitie zal worden geïmplementeerd (zie hand out) en geeft het woord aan de drie organisaties die daarbij een belangrijke rol spelen: NOC*NSF, het ministerie van Buitenlandse zaken en NCDO.

3 Sportcoalities aan de slag, Frank van Eekeren (NOC*NSF)

Het plan 'Sportcoalities aan de slag' is de uitwerking van het deel van de Beleidsbrief 'Een kans voor open doel' dat gericht is op het versterken van de inzet van Nederlandse organisa-

ties in de 10 aangewezen ontwikkelingslanden. Uitgangspunt is een programmatische aanpak per land, gebaseerd op de lokale vragen en lokaal ownership.

Het belang voor samenwerking van initiatieven kan niet genoeg onderstreept worden. Het mogen geen losse projecten zijn die de komende jaren worden geïnitieerd om het beleid te implementeren, activiteiten moeten elkaar versterken. Hoe dat er in de praktijk uit ziet, kan per land verschillen.

Ambassades zijn verantwoordelijk voor ondersteuning van lokale organisaties. De intentie is dat NOC*NSF en de Ambassades in de geselecteerde landen samen optrekken om de activiteiten op elkaar af te stemmen.

Er wordt gestart met het in kaart brengen van de vraag per land. Wat is de behoefte aan sport en sportondersteuning in de tien geselecteerde landen? In sommige landen zullen consultants worden ingezet om de behoefte en de huidige stand van zaken in beeld te brengen; in andere landen is dat deels reeds bekend door eerdere inventarisaties.

Parallel aan het in kaart brengen van de vraag, wordt het aanbod in kaart gebracht: welke activiteiten ondernemen Nederlandse organisaties in de tien landen en op het gebied van de in de beleidsbrief genoemde thema's en doelgroepen, en wat zijn de plannen de komende jaren? Van november tot en met januari worden workshops georganiseerd om het Nederlandse aanbod goed in beeld te krijgen. Hiervoor worden leden van het Netwerk Sport & OS uitgenodigd die op de geselecteerde thema's en/of in de desbetreffende landen actief zijn of willen zijn. Nederlandse organisaties die van mening zijn een rol te kunnen vervullen bij de implementatie, kunnen zich aanmelden voor het programma 'Sportcoalities aan de slag'. Er is een aanmeldformulier beschikbaar op www.sport.nl/ontwikkelingssamenwerking/

Vervolgens zullen vraag en aanbod naast elkaar worden gelegd, zodat zichtbaar wordt wat de mogelijkheden zijn voor Nederlandse inzet in de geselecteerde landen.

De uiteindelijke programmaformulering vindt plaats door de lokale organisaties in de 10 landen. Vanaf begin 2009 start de uitvoering van de programma's.

4 Ambassade-traject, André Vaughan (ministerie van Buitenlandse Zaken)

Uitgangspunt is dat de betrokken landen het uiteindelijk zelf zullen moeten doen. Het streven is om de 'hulp' overbodig te maken. Dat betekent dat de beleidsdialog met ontwikkelingslanden zich richt op zelfstandigheid: hoe kan het eigen beleid van de overheden zodanig vorm gegeven worden dat sport in het nationale beleid een volwaardige plaats krijgt. Dit is een zaak van lange adem; zoals ontwikkeling altijd een zaak is van lange adem.

Naast het steunen van grassroots activiteiten is het streven dus dat sport uiteindelijk in nationale plannen de plaats krijgt die het verdient.

De implementatie van het ambassadetraject is reeds gestart. De afstemming met plannen van NOC*NSF is niet in alle gevallen goed omdat de ambassades een tijdvoorsprong hadden en reeds in 2008 concrete resultaten moeten laten zien. Aangezien er al budget beschikbaar was voor 2008 en ambassades erop gericht zijn budgetten volgens de planning te besteden, is men voortvarend gestart. Conform de uitgangspunten van "Een kans voor open doel" is bekeken op welke wijze sport ingezet kan worden in het verlengde van de activiteiten gericht op ontwikkeling die de ambassades reeds ondernemen. In enkele landen is zodoende al besloten om bepaalde organisaties en activiteiten te ondersteunen vooruitlopend op 'Sport-coalities aan de slag'.

De activiteiten die totnogtoe worden gesteund zijn getoetst aan algemene principes van ontwikkelingssamenwerking: het zijn vraaggestuurde activiteiten die door betrouwbare partners worden uitgevoerd. En aangezien de beleidsperiode vier jaar is, is er nog voldoende ruimte om, daar waar het mankeert, de gewenste afstemming en synergie tussen de activiteiten gesteund door de ambassades en door NOC/NSF in volgende fasen alsnog te bereiken. Dus er zijn nog kansen genoeg om de krachten te bundelen zoals oorspronkelijk bedoeld.

Naast de genoemde drie peilers om de beleidsbrief 'De kracht van sport' te implementeren (zie intro Jan Rijpstra) is er een vierde peiler: het (internationale) beleidsoverleg over ontwikkelingssamenwerking dat het Ministerie van Buitenlandse zaken op verschillende niveaus met tal van partijen voert. Het thema Sport en Ontwikkelingssamenwerking krijgt door de beleidsnotitie 'De kracht van sport' ook een extra impuls doordat het onderwerp meer aandacht krijgt in de overlegfora waaraan wordt deelgenomen. Nederland is bijvoorbeeld een van de pleitbezorgers geweest voor het verlengen van het mandaat van de 'Special Advisor Sport for Development' van de VN.

Marloes Stammen van het Ministerie van Buitenlandse zaken is de contactpersoon voor het ambassadetraject voor leden van het Netwerk Sport en Ontwikkelingssamenwerking.

5 Programma Sport van NCDO en nieuwe werkgroepen, Tessa Kocken

Het programma Sport van NCDO richt zich met name op draagvlakversterking voor sport en ontwikkelingssamenwerking in Nederland, het communiceren over resultaten die zijn geboekt en het verhogen van kwaliteit. Activiteiten zijn onder meer het ontwikkelen van Best Practices en het organiseren van een Master Class in 2009. Er wordt nu door een vooronderzoek in kaart gebracht op welke manier deze Master Class kan aansluiten op de beleidsplannen zodat versterking plaatsvindt. NCDO werkt hiervoor samen met de Universiteit van Utrecht. Sommige netwerkleden worden hiervoor benaderd.

NCDO merkt dat de beleidsplannen de leden van het Netwerk Sport & Ontwikkelingssamenwerking nieuwe energie geven. Er zijn twee nieuwe werkgroepen geïnitieerd: 'Sport, Ontwikkelingssamenwerking en Gehandicapt' en 'Sport en Gender gelijkheid'.

Werkgroep Sport en Gendergelijkheid

Women Win en NISB zijn de initiatiefnemers van de werkgroep Sport en Gender gelijkheid. Tijdens de eerste bijeenkomst op 25 september 2008 is bekeken wat leden voor elkaar kunnen betekenen en op welke vlakken zou kunnen worden samengewerkt, bijvoorbeeld door uitwisseling van kennis en ervaring; gezamenlijke promotie van het onderwerp en door het adviseren van organisaties die zich op dit thema willen richten. Als eerste onderwerp om kennis en ervaring uit te wisselen, is Monitoring & Evaluatie gekozen. (Tijdens de volgende netwerkbijeenkomst wordt hier dieper op ingegaan omdat dit onderwerp voor meer leden interessant is.) 20 november is de volgende bijeenkomst van de werkgroep Sport en Gender gelijkheid, geïnteresseerde netwerkleden kunnen zich aanmelden bij Astrid Aafjes van Women Win.

Werkgroep Sport, ontwikkelingssamenwerking en gehandicapten

Froukje Pronk, programmamedewerker van DCDD, lichtte de activiteiten toe van de Werkgroep Sport, ontwikkelingssamenwerking en gehandicapten die is opgericht samen met Respo International en Gehandicapten Sport Nederland. Doelstelling is dat projecten die georganiseerd worden in het kader van Sport en Ontwikkelingssamenwerking ook toegankelijk zijn voor mensen met een handicap. Dat is niet eenvoudig. Door de expertise van de organisaties te combineren kan meer effect worden geboekt. De werkgroep kan organisaties adviseren die projecten uitvoeren op het gebied van sport en ontwikkelingssamenwerking. Netwerkleden worden uitgenodigd om aan de werkgroep deel te nemen en om relevante activiteiten te melden. In februari wordt een conferentie georganiseerd, een uitnodiging wordt verstuurd.

6 Keynote Speech: Management of Sports Development by Vassil Girginov, University of Brunel, Londen

Vassil Girginov presented his recently published book, Management of Sports Development. In his speech he stressed the significant influence of culture and context on the development of sport. Therefore it is essential to adjust projects to local circumstances, values and perceptions. Activities must be rooted in communities; activities should be developed bottom up. Too often, the fact is still ignored that management of sports development is value-laden and differs from 'mainstream' management in its orientation and starting point. The concept of sports development is a social construct, a perception, which reflects specific visions about the purpose of human life, time, progress and social change.

Vassil Girginov challenged the members of the Dutch Network Sport for Development to be aware of their own perceptions and vision and to make these explicit.

Furthermore, Mr. Girginov stressed to search for culturally tailored solutions instead of applying general recipes for success. If development means what 'we' can do for 'them', then it is just a 'license' for administrative intervention.

Girginov concluded that the management of sports development possesses three interrelated aspects. Firstly a normative aspect, which reflects various ideals of development. Secondly, an analytical aspect, dealing with how the specific tasks involved in different interventions have to be managed. The third aspect is process oriented: the management of sports development is not simply a set of tasks to be performed but requires an ongoing set of relations. When all these aspects are taken into account and are discussed openly, efforts will be more likely to meet expectations and interests of all parties involved and to result in sustainable change..

The book 'The management of Sports Development' gives in depth views on these three interrelated aspects and on ways to incorporate them in policies and programmes. The book was offered by Vassil Girginov to Jan Rijkstra, chairman of the Dutch Network Sport for Development. All members of the network will receive a copy from NCDO.

Jan Rijkstra (l) and Vassil Girginov (r)

Background of Vassil Girginov

Vassil Girginov is Reader in Sport Management/Development in the School of Sport and Education at the University of Brunel, West London. He joined Brunel from the University of Windsor, Canada. Until 2005 he taught at the University of Luton, England and the National Sports Academy in Sofia, Bulgaria and collaborated with the Bulgarian Sports Union and the National Olympic Committee. His research interests and publications (including five books) are in the field of the Olympic movement, sport development and comparative management and policy analysis, and Eastern European sport. His latest book 'Management of Sports Development' offers a holistic approach to the management of sports development. The book offers coverage of major themes in the process of sports development. Contributions are from an internationally renowned author team.

7 Workshop 'WK 2010 – Zuid Afrika', Helga van Kampen

Doel van de workshop was om inzicht te geven in de uitgangspunten van WK 2010 en voorbeelden te geven van projecten op het gebied van Sport en Ontwikkelingssamenwerking die

in het kader van WK 2010 worden uitgevoerd, zoals Football for Hope van FIFA, Champions for Children, Goal 4 Africa (Clarence Seedorf), Cup for Heroes van Score, Road to 2010, Stars in their Eyes, Sporten met een hoger doel, Port Alfred en activiteiten van de Johan Crujff Foundation en KNVB.

Daarnaast is informatie gegeven over een projectidee van NCDO: "De derde helft". Doel (LOC) Local Organising Committee ZA is om de wereld de kracht van Afrika te laten zien en dit te vieren maar ook om iets na te laten ná het WK 2010 (LEGACY). NCDO wil dit samen met NL overheid, een NL sportpartners, een mediapartner en lokale partners meevieren door een breed Nederlands publiek en in het bijzonder Nederlandse voetbalfans, media en sponsors te informeren over de resultaten van het WK en door deze mee te nemen naar de lokale praktijken waar ze met eigen ogen de kracht van voetbal zien. De derde helft heeft als doel de lokale bevolking in Zuid-Afrika de mogelijkheid te geven om bezoekers van het WK te ontmoeten en relaties te leggen met toeristen, media, sponsors en voetbalfans en deze mensen hun leven laten zien tijdens het WK 2010. Daarnaast is het doel om toeristen, sponsors en voetbalfans een unieke gelegenheid te bieden om Zuid-Afrikaanse voetbalvrienden te ontmoeten, WK ervaringen te delen en samen een potje te voetballen om zo kansen te creëren voor 'legacy' op lokaal niveau. Het idee is om een aantal clubhuizen in communities te ontwikkelen en om dagelijks een sportprogramma vanaf het clubhuis uit te zenden. Daarnaast kunnen andere activiteiten in en rondom deze clubhuizen worden georganiseerd, bijvoorbeeld clinics door bekende voetballers, sportactiviteiten, een mediaprogramma voor jong talent en een Business Challenge voor lokale gemeenschap & sponsors.

8 Workshop Monitoring & Evaluation, Nathalie Courouble en Alina Pana, Nike

Nike has invested a lot of time and energy to develop a method which can be used to judge a projects' potential. Name of the tool is 'Social Index'. Driving force is the need to base decisions about grants on clear and specific expected social impact.

Furthermore, experience has been gained with the evaluation tool 'Making the case'. This instrument is developed by the Women's Funding Network.

Social Index

The purpose of the Social Index as currently designed, is to have an indicator of a project's potential to demonstrate social impact through sport. Projects are scored on several aspects and then get either no medal or a bronze, silver or gold medal. With the current design, the assumption is that the medal received is only one indicator of potential success. The Index was not designed as a measurement and evaluation tool, only as a vetting tool to help make a more informed decision *before* an investment is made. Measurement and evaluation come from supplemental and complimentary tools such as Making the Case or ROI² (Return on Investment) assessments. Currently the tool is still inside Nike's firewall. However, the intention is to make the Social Index available on internet. The Index can grow and evolve, as businesses need change.

Making the Case

www.makingthecaseglobal.org

'Making the Case' has been used by nonprofits for years. The developers (Women's Funding Network) are known and respected in the non-profit community. The tool opens up a communication channel between Nike and its community partners. Making the Case™ provides a:

- Framework for planning, understanding, communicating, documenting, measuring and evaluating your social change impact so the impact can be effectively communicated to donors, Boards of Directors, and other stakeholders.
- Self-evaluation tool that is empowering to use.
- Method to evaluate both programs and capacity-building grants.
- Learning experience that helps build the skills and understanding of how to measure social change results.

In essence, Making the Case captures stories from grass roots level. Because of scale and manpower, Nike representatives can not study impact of all funded projects on ground level. The tool has potential to capture qualitative social impact. This information can be used to tell the story about Nike's efforts in the field of Corporate Responsibility. So it has much value for external CR reporting.

Furthermore, the tool allows for standardized social impact assessment across Nike's global portfolio. The standardized framework makes aggregate reporting possible.. It provides a collection point for valuable information on network-wide trends in social change philanthropy. Nike has experienced that most users are really positive about the MTC tool.

Nike will keep working on identifying reporting requirements so future strategy and portfolio of tools meet the needs of decision makers and grantees. The workshop concluded with questions from the participants.

9 Afsluiting en conclusie

Voorzitter Jan Rijpstra, en programma managers Helga van Kampen en Tessa Kocken bedankten de deelnemers en sprekers voor de constructieve inbreng. [Suggesties voor thema's en onderwerpen voor de volgende bijeenkomst begin 2009 zijn van harte welkom.](#)